

מצעף שבת

בהלכות שבת שראינו צד כאן אסקנו בהאסור ופחותר לעשות- דהיינו קודם מצעף. במשנה מלינו שיתכן ואחרי משיפו צבר על אחז האיסורי שבת חל שם איסור על פרי מצעפו ואסור ליפנות ממנו.

1' תרומות פרק ב' משנה ט', ...שואל יקיים מציד יעקור'

המשנה אוסרת ליפנות מחילול שבת במציד בין באיסור דאורייתא (בישול) ובין באיסור דרבנן (אבידת כלים ופפרשת תרומות ומצטרות שאסורים מדרבנן מפני שדומים לתיקון מנא). בהרייתא מלינו מחלוקת בענין-

2' רבא קמא דל ע"א ע"א, דתמן המבש... לאו לו ולא לאחרי, ורש"י

לפי רבי מאיר בשואל מותר לכך מיד, במציד אסור לכך דל מלוי"ש.
לפי רבי יודף בין בשואל ובין במציד אסור לכך דל מלוי"ש. ובמציד אסור למבש ע"מ לעולם.
לפי רבי יוחנן פסנדר בין בשואל ובין במציד אסור למבש ע"מ לעולם, ולאחרי- בשואל אסור דל מלוי"ש, ובמציד כס לרפס אסור לעולם.

הלא שם מנמקת את שיטות הפתאים-

3' רש"י דר' יוחנן פסנדר... ולא בשואל, ורש"י

רבי יוחנן פסנדר סובר שמצעף שבת במציד חל עליו שם איסור מן פתורה ואין מקום לחלק בין המבש ע"מ לבין אחריה וס אין מקום לפתירה מלוי"ש. ואילו מה שנצטף בשואל לא נאסר מפ"ת אלא שאסור מדרבנן משום קנס-למבש אסור לעולם ולאחריה דל מלוי"ש.

הלא מנשיכה ומסבירה את שיטת רבי מאיר ורבי יודף-

4' רש"י, פליגי בה... ואין מצעף קדש'

כס רבי מאיר וגם רבי יודף חולקים על רבי יוחנן פסנדר וסוברים שלאו חל על מצעף שבת שם איסור מן פתורה, ור"מ ור"י ע"מם חלוקים בהצדקת מה שחז"ל אוסרו- לרבי מאיר לא אסרו אלא במציד וצד מלוי"ש- אבדל בשואל מותר לכך מלוי"ש, ולרבי יודף במציד-בנוסף לאיסור לכך דל מלוי"ש של ר' מאיר- אסרו למבש לעולם, ובשואל-שלא כר"מ שפתיר למצרי- אסור לכך דל מלוי"ש.

5' חולין דל ע"א ע"א, כי מורי לרבו... עמי פארץ, רש"י, ותוס' ד"פ מורי, ...כר"מ

רב פסק כרבי מאיר אלא שלאו ר"פ דדרוש כן ברבים שלאו יקלו עמי פארץ באיסורי שבת-ומתוך כך פסקו פתוס' כר"מ שבשואל מותר לכך מיד ובמציד מותר לכך במלוי"ש.

6' רמב"ם פרק ו' שבת הלכה כ"ט

רמב"ם פסק כרבי יודף שאפילו בשואל אסור לכך דל מלוי"ש ובמציד אסור למבש לעולם-ומסתמא פסק כן לפי הכלל שיש לנו ברוב המקומות שבמחלוקת רבי מאיר ורבי יודף הלכה כרבי יודף.

7' ש"ע אור"ח סי' ש"ח סעיף א' דברי המחבר

ש"ע רמב"ם שפסק כרבי יודף

8' משנה ברורה שם ס"ק ז'

הלא ר"א פסק כרבי מאיר, ופמ"ב מתיר למחוק עליו בשואל במקום פ"ורק לפתירה אפילו בשבת ע"מ.

ופנה, לעיל ראינו מחלוקת רבי יודף ורבי מאיר פ"א בגדרי פקנס שקנסו חז"ל במצעף שבת- ופרמב"ם ופתוס' חלוקים אס פהלכה כרבי יודף כנגד רבי מאיר כמו ברוב פשי"ס או שכאן פסקו כבר פאמוראים כרבי מאיר. וכך זה דר"מ ור"י, אבדל לפי רבי יוחנן פסנדר מצעף שבת אסור מדאורייתא, ובדאורייתא לא מלינו מי שסובר שיפא שייך לפתירה לאחרי פשבת כיון שכבר חל עליו שם איסור-וא"כ יש מקום לשאול מן לו דרמב"ם שאין פהלכה כרבי יוחנן פסנדר-

9' ר"י פרק שלשי שבת (י"ג ע"א), פליגי בה רב אחא... כדברי פאיקד'

רב אחא ורבינא נחלקו באם הלכה כרבי יוחנן פסנדר או לא- ומפורש בגמ' בכמה מקומות שבמחלוקת רב אחא ורבינא הלכה כדברי פאיקד.

10' משנה ברורה סי' ש"ח ס"ק ב'

פ"ת ופהלכה פ"א מצעף שבת אסור מדרבנן בלבד ספיקו מותר-ומחילא כל מצעף שיש מחלוקת אס מותר לעשותו בשבת- א"ל אס און מחמירים שלאו לעשותו. אס נצטף בשבת לא נאסר בדציבד.

מנדן את המחלוקת בין רבי מאיר לרבי יודף בדן מצעף שבת - שערבי מאיר בשוגג מותר לכך בשבת מצעף ובמציא אסור לכך עד למוצ"ש. ולרבי יודף בשוגג אסור לכך עד למוצ"ש ובמציא אסור עד למוצ"ש אסור לעולם ולמחרים מותר למוצ"ש. במציא ראיון ששם רבי מאיר ואם רבי יודף סוברים מצעף שבת לאו דאורייתא ונתלקו בגדרי הפקנס שקנסו חז"ל. במציא גיטין מצינו דין בענין-

1. 'משנה גיטין דף נ"ב ע"ב, הפנח... ורש"י

הכחלם בכך פתורה הנעצ לאדם המציק פוא שחייב בין בשוגג בין במציא. כאן במציא תרומתו של חברו (ומציא אסור באכילה) או המצערב תרומתו בחולין של חברו (שכך פתערובת אסורה לזרים) או הפנח יין של חברו בפני עבודה זרה (ולדעף אחת במציא המצערב יין נקב ביין של חברו) - במציא חייב ובשוגג פטור.

במציא ישנם שני פירושים ביישוב המשנה, והם תלויים בדן פיצק שאיון נכר-המציק את חפצו של חברו באופן שכל עשתה עליו הפחף (כאן שלשת אלו שפשיני בחפף פוא רוחני ולא אפני) - שיש מחייבים ויש פוטרים-

2. ע"ב במציא נ"ג ע"ב, אמר חזקיה... ואומר פאר אנו

לפי חזקיה פיצק שאיון נכר חייב ומציא הפנח המצערב פתערובת אסורה ופנח המצערב פתערובת אסורה - אבד חז"ל פתורהו כדי שיוצא לכפן שפתרומה פנח וכו' ולא ימנע מחשש שחייבוהו לשלם, ואילו במציא בודאי יוצא לו עשה כן אלא לפפסידי לחברו את פתרומה. לרבי יוחנן פיצק שאיון נכר לא נקרא פיצק מפני וחז"ל חייבו את המציק במציא כדי שלמא יבואו לעשות כן בעתיד.

3. ע"ב במציא נ"ג ע"ב, ע"כ כתבא... לא קנסו שוגג אסו מציא

רבי מאיר חולק על המשנה וסובר ששם בשוגג חייב - הפנח רביתו לפרש שרבי מאיר סובר פיצק שאיון נכר שחייב פיצק וחייב בשוגג ככל שאר אדם המציק. ורבי יודף סובר לאו שחייב פיצק ובמציא חייב משום קנס כרבי יוחנן. ודחתה פנח פירוש זה במחלוקתם - ששנפס יבואו לשלם פיצק שאיון נכר חייב, ובמציא חייב כרבי יוחנן, וקנסו שוגג אסו מציא.

4. ע"ב, ורמי דרבי מאיר... קשיא דרבי יודף אדרבי יודף

במציא הבינה דבין לר"מ ובין לר"י מציא במצעף שבת אסור משום קנס ורבי יודף אסור ע"ש בשוגג עד למוצ"ש קנס שוגג אסו מציא ורבי מאיר לא קנס שוגג אסו מציא - וזה ע"כ פתור מנח שראיון במציא מציא ומנסך?

5. ע"ב דרבי מאיר אדרבי מאיר... בדיעי מנינה, ורש"י

רבי יודף קנס שוגג אסו מציא כשעשה מצעף פנח חייב דאורייתא ולכן קנס שוגג אסו מציא במצעף בשבת ולא במציא ומציא - ובמנסך אף שפוא אסור דאורייתא לא קנסו שאין לזרוב לקנס ולפרחיק בני אדם מצעף זרה. רבי מאיר קנס שוגג אסו מציא דוקא במקום שאין חייב דאורייתא כדי לחזקו - ובמצעף זרה פנח חומרו, אבד בשבת לא קנסו.

וא"כ - לפי פסק השו"ע (שפוא כרבי יודף) ששם בשוגג אסור עד למוצ"ש - דקנסו שוגג אסו מציא - לרבי לפי פסק ששם אסור דרבנן בשבת בשוגג אסו קנס שוגג אסו מציא ומותר מציא -

6. ביאור הלכה ריש סימן שי"ח ד"ה פמבש"ל... ע"ש, וחפשת... ע"ש

לפי הפרי מגדים אין נפק"מ בין אסור דאורייתא לאיסור דרבנן מצעף שבת (ולכאורה אין דבריו מכוונים ע"ש פסו"ט שראיון), ואילו פג"כ כתב שלפי המחבר שפסק כרבי יודף באיסור דרבנן בשוגג מותר מציא, וכן פורש ברמב"ם שפסק כרבי יודף שפמבש"ל בשוגג אסור לכך עד למוצ"ש ובכך זאת פסק שפמב"ל כ"ס בשוגג מותר לפשת"ם בהם מציא.

ופנה, בנוסף למחלוקתן של רבי מאיר ורבי יודף בשני באם קנסו שוגג אסו מציא (שלרבי מאיר קנסוין בדרבנן אבד לא בדאורייתא (ח"י מצ"ט), ולרבי יודף קנסוין בדאורייתא (ח"י מצ"ט) אבד לא בדרבנן) - נתלקו הפעזרת הפקנס שקנסו למציא ע"כ - שלפי רבי מאיר מותר לכך למוצ"ש, ולרבי יודף קנסו לעובר במציא שכלל לפשת"ם בו לעולם, למחלוקת זו לא מצינו פסבר במציא, ואם לא ראיון שפוא איצו פבד"ל בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן - וא"כ אפילו לפי מה שכתב פג"כ בש"ס פשו"ע שבאיסור דרבנן בשוגג מותר מציא, פרי במציא לרבי לפיות אסור לעובר לעולם.

7. ע"ב בהפ"ד בסו"ריים, אך זה... ור"ע

לפי פג"כ רבי יודף באיסור דרבנן סובר כרבי מאיר בדאורייתא, ותנח עליו בהפ"ד - נכא לן שערבי יודף בדרבנן במציא מותר ע"ש לעובר למוצ"ש?

להלכה, כנראה מודה בהפ"ד דרבני פג"כ אחרי שברמב"ם פורש כן!

וא"כ - פשוט מלאכה דאורייתא במציא אסור לו לעולם ולמחרים עד למוצ"ש. בשוגג אסור לכך עד למוצ"ש - ובמקום לזרוב יש לפקד למחרים מציא.

במלאכה דרבנן במציא מותר לכך למוצ"ש (ואדין קשה למה לא נאסר לו לעולם), ובשוגג מותר לכך מציא.

למדנן את המחלוקת בין פזר"א ופמ"ע בשיטת המחבר (שפסק כרבי יהודה) בדן מצעף שבת באיסור דרבנן שלפי פזר"א בשוגג מותר לכת מיד ובמזיד מותר לכת למוצי"ש, ולפי פמ"ע אין פבד"ל בין דאורייתא לדרבנן-למנוח בשוגג איסור לכת צד למוצי"ש, ובמזיד איסור לעובר לעולם ולשאר בני אדם למוצי"ש.

באיסור דרבנן מסוים פחמירו חז"ל לאסרו בדיעבד לכת דעות, ופיא סוגיא ארוכה פברק כירפ בשבת-

1. שבת דל"ז סוף ע"ב, בעו מנינה מרבי חייא... בשוגג נמי לא יאכיל

שאלו את רב חייא בר אבא אם משהו אבר על איסור שפי"ה בשבת בשוגג האם נאסר התבטל או לא, ופי"ה דפס (למחרת) שדמרות שבשאר איסורי שבת יש פבד"ל בין שוגג למזיד, כאן אין פבד"ל -ולא פסביר אם בא לפרחמיר על שוגג למזיד או לפרק"ל על פמזיד בשוגג. בשאלה זו נחלקו רבה ורב יוסף. אם רב נחמן בר יצחק- שערב רב יוסף מזיד בשפי"ה פקלו בו כשוגג מפני שאבר על איסור שפי"ה בשבת בזה שלכ סלק את פקדורה מצד פאש או שלכ אר"ז את פכירה-שפוא איסור בשב ואל תצטע, ואילו רב נחמן בר יצחק סובר שאין פבד"ל בין מצעף שבת בשב ואל תצטע למצעף שבת בקום וצעף ובשפי"ה אף פחמירו לאסור בדיעבד את השוגג למזיד צורה שצנה יצרים וישפ במזיד ויאר שוגג פי"ה.

2. פ"ח ע"א דאמר רב יהודה בר שמואל... וקנסו על השוכח

נסקנת פמ"א לכאורה כרב נחמן בר יצחק שאין, לא צטע מצטע' סברא לפרק"ל בשפ במזיד, ופשוט פי"ה לריב לפיות מותר אלכא שפחמירו בו צורה שצנה יצרים.

3. פ"ח ע"ב, איבעיא לכו עבר... לשבת הבאה, ורש"י

שאלת פמ"א כאן תמופה- אחרי שקבצו שאפילו שוגג איסור שצנה יצרים איך אפשר לפסתפק במזיד אם מותר בדיעבד! ופתשובה לפי פבנת פמ"א שנתר לכאלו בדיעבד פיא אפילו יותר תמופה-מחמירו בשוגג צורה שצנה יצרים ובמזיד מותר!

4. תוס' פ"ח ע"ב עבר ושהו בסוף, ואומר רשב"א...

פ"ח ע"ב פסביר את שאלת פמ"א כך, אין ספק שלפרק"ל קי"ל שצובר על איסור שפי"ה נאסר התבטל בין אם שפ במזיד ובין אם שפ בשוגג, אבל מה שאפשר לפסתפק בו פוא פאם מזיד תמיד פי"ה איסור אצ"פ שפוא בשב ואל תצטע ופי"ה חז"ל את דין של פמזיד אם על שוגג צורה שצנה יצרים, או שאנו מקבלים את צנת רבה ורב יוסף שפ במזיד בשפי"ה פי"ה לריב לפיות מותר מפני שפוא בשב ואל תצטע אלכא שפוא במזידים ופי"ה פצרימו למר שפי"ה שוגגים איסור חז"ל אם את פשוגג ופי"ה את פמזיד. (והפסק"מ י"ב באיסור שבת אחר שפוא בשב ואל תצטע- שלפי פ"ד פראשון במזיד איסור ובשוגג מותר, ולפי פ"ד פשן אף במזיד מותר.)

פרי"ף כנראה למד את שאלת פמ"א באופן אחר-

5. פרי"ף פרק כירה (ט"ז ע"ב), ואי אינשי... דרבנן פוא ולקולא

פרי"ף-לשיטתו בפ"ח ע"ב (שפסק כרבנן פחולקים על חנני"ה) שלפי התבטל כל לרכו איסור לפשות ע"כ כירה שאינו צרופ כל צוד שפתבטל מלמחך ויפה לו- פירש את שני חלקי פמ"א בשני אופנים שונים: תחלת פסוגיא -ופיא פמחלוקת בין רבה ורב יוסף לבין רב נחמן בר יצחק- אסקת בתבטל שלכ נתבטל כל לרכו, ומסקנת פמ"א פיא שאסורה בדיעבד בין אם שפ במזיד ובין אם שפ בשוגג. אח"כ שאלה פמ"א איך פדין במי ששכח ושהו תבטל שכבר נתבטל כל לרכו אבל אדין מלמחך ויפה לו -פאם אם שפ צורה שלכ איסור מזיד לאסור את התבטל אף שכבר נתבטל כ"כ, לפני פשבת או שאין לחשוש יצרים וישפ במזיד כדי לפיות את תבטילו בלכד. ולפרק"ל פסק פרי"ף לקולא לכבי פשאלה- פשני"ה שאם נתבטל כ"כ מותר אם שפ בשוגג. (פתוס' -כמובן- לכא ר"ו למוד את פמ"א כן שפרי"ף פסקו כחנני"ה שכל שנתבטל כמב"ד מותר לפשותו לכתחלה.)

וי"א- שלפי פ"ח ע"ב פ"ח ע"ב אין אבר ושהו במזיד ובין אם שפ בשפ התבטל איסור, ולפי פרי"ף כך פדין אם התבטל לכא נתבטל כ"כ לפני פשבת אבל כל שנתבטל כ"כ לפני פשבת אצ"פ מלמחך ויפה לו ואסור לכתחלה לפשותו על כ"כ כירה שאינו צרופ-בדיעבד אם שפ בשוגג מותר לכאלו, ובמזיד איסור.

למדנן את דיני אגשפ שבת באיסורים דאורייתא, ואח"כ ראינן את פסוטיא בגיטין בנגע לאיסורים דרבנן- שבאיסור דאורייתא פסק הש"ע כרבי יפודפ שבמזיד אסור לעובר לעולם ולאחרים עד למוט"ש ובשגג אסור לכ"ע דלמוט"ש, ובדרבנן דפי פג"מ בגיטין סובר רבי יפודפ שלכא קנסינן שגג אסו מזיד ומחידא מותר לכ"ע מיד-ופג"מ בפי"ב מפג"מ שבדרבנן במזיד לא אסרו רבי יפודפ לעובר אלכא עד למוט"ש וכן מפורש ברמב"ם, ראינן עס את דברי פפרי מגדים שאין פבד"ע בין דאורייתא לדרבנן -ופבין כנראפ שפסוטיא בגיטין פיא דחי"פ ל.למיא כתנא"י אובל דפי פאמת עס בדרבנן עזר רבי יפודפ שגג אסו מזיד.

אח"כ ראינן את פסוטיא בנגע לשה"פ -שנחלקו רבפ ורב יוסף עס רב נחמן בר יצחק אס עס באיסור שפוב בשב ואל תגשפ יש דין אגשפ שבת -ואיך שיפ"פ למסקנא עזרו חכמים לאסור אפילו את פשגג עזרה משום פמערמיים.

ופנפ, פיות ושה"פ פיא איסור דרבנן -אפשר ע"י ניתוח פסוטיא לפוכיח עס את דיני אגשפ שבת איפפ שלכא עזרו מפנ פמערמיים-

1' פרי מגדים משב"ת זבב סי' שי" ס"ק ב', וצ"ע בעבר... בו ביום'

פפ"מ ע די"ק מזפ שרב חייא בר אבא דרש, פמבשל בשבת שגג יאכ"ע מזיד לא יאכ"ע ולכא שגא' -ושקי"ע וזרי באס כאן קיל מפני ש.לכא קעביז אגשפ"ו או חמור מפנ עזרת פמערמיים - שנלמד פסברות פאולו אין שום פבד"ע בין שה"פ לבין בישול -פרי מפורש שאין פבד"ע בין דאורייתא לדרבנן ומחידא יש לנן עמרא מפורשת שלכא כסוטיא בגיטין -ועל כרחק פסוטיא שום פיתפ דחי"פ בעלמא ולכא קי"ע כן.

2' הביאור העכפ ריש סי' שי"ח ד"פ המבשל...לעצמ זבב'

פפ"מ ע אען שאין לפ"מ ע שום ראי"פ שלרבי יפודפ בדרבנן פשגג אסור -שפסברא דלכא קעביז אגשפ לכא בלכא לפרש למפ פשגג מותר אלכא למפ פמזיד מותר- ושם פרי אין פבד"ע בין דאורייתא לדרבנן.

ובאמת, מתוק פסוטיא אפשר לפוכיח כמפ דברים:

א. שלרבי מאיר עס באיסור דרבנן לא קנסינן שגג אסו מזיד ומותר מיד- שאס קנסינן שגג אסו מזיד אין לורכ בגזירת שגא יערים. וא"כ ברור שהפ"מ בגיטין פיא דחי"פ בעלמא -לפחות לפי רבי מאיר.

ב. שלרבי יפודפ ע"כ באיסור דרבנן לא קנסינן שגג אסו מזיד ומותר מיד-וכנ"ל פג"מ בגיטין ברבי יפודפ- שאס פשגג אסור אין לורכ בגזרת שגא יערים -אלכא אס פסוטיא בשבת פיא לפי רבי מאיר בלמד. פרמב"ם ורי"ף שפסקו כרבי יפודפ במגשפ שבת פעתיקו את עזרת שגא יערים (שמחלקים בין מבושל כ"ז לאינן מבושל כ"ז -ופא דין בשגא יערים) - וע"כ סוברים שפסוטיא פיא עס לפי רבי יפודפ. פרי שלרבי יפודפ לא קנסינן שגג אסו מזיד אפילו בדרבנן.

ג. מפורש בדין י"ח שבאיסור דרבנן לכ"ע לא נאסר אלכא עד בכדי שיגשפ ולכא לעולם! וזכ פמקור למפ שכתב פרמב"ם שפמבי"ע כלים בשבת במזיד מותר למוט"ש עס למנבי"ע ע"מ -שתמפ פפ"פ ענא לו דין זכ!

ופנפ, בדין שגא יערים מלינן מחלוקת ראשונע אס אסרו לכ"ע או דוקא עזפ אגשפ את פאיסור. שיטת מרדכי שלכא אסרו אלכא לו-

3' הגפות מרדכי פרק כירפ (סו"ט ע"ז ע"ז) ,אנ"ל פא דאורייתא... ולכא לו'

מרדכי מפורש שלפי רבי יפודפ שגג ושה"פ אסור כנ"ל בכ"ע אגשפ שבת ולכא מדין שגא יערים- וע"כ סובר פסוטיא בשבת פיא כרבי מאיר דוקא, ולרבי מאיר בלמד עזרו מפנ פמערמיים. (מרדכי פסק כרבי מאיר.) ופמרדכי סובר שעזרת פמערמיים פוא למשפפ בלמד.

ויז"א- שפמחלוקת בין הפ"מ ע ובפ"ד פיא באמת מחלוקת בין פרי"ף ופרמב"ם לבין פמרדכי! שלפי פרי"ף ופרמב"ם מודפ רבי יפודפ באיסור דרבנן שפשגג מותר ובשה"פ בלמד עזרו מפנ פמערמיים, אובל לפ"פ מרדכי אין פבד"ע בין דאורייתא לדרבנן לפי רבי יפודפ ופשגג אסור אסו מזיד.

4' מנן אברפס סי' רנ"ג ס"ק י"א ,...אסור לכ"ע'

לפי פאר עס שגא יערים אסור לכ"ע ולכא למשפפ בלמד, ופמג"א אען שאי אפשר למחוק ע"פ מרדכי לפי מפ שפסק פשו"ע כרבי יפודפ- דלרבי יפודפ עס פמרדכי מודפ שסור לכ"ע (מדין אגשפ שבת.)

למנון את הפלכות של מצעף שבת בדאורייתא ובדרבנן וגם את סוגיית מצעף שבת וזכרת פערמפ
באיסור שפי"ה, דפי"ג.

לפי רבי מאיר אין, פבדל בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן- בשוגג תמיד מותר מיד
ובמזיד איסור אז למנו"ש (לרש"י בכדי שיעשה, ולתוס' ורמב"ם מיד). פשו"ע לא פסק
כמותו אבד סומכים עליו במקום לורק שכן פיא שיטת התוס' ופיר"א פכריע כמותו.

לפי רבי יהודה, באיסור דאורייתא במזיד איסור לעובר ע"מ לעולם, ולאחרים מותר למנו"ש
(לרש"י בכדי שיעשה, ולתוס' ורמב"ם מיד- וכן פלכב) ובשוגג מותר לכד למנו"ש (וכנ"ד).
באיסור דרבנן- במזיד מותר למנו"ש (כנ"ד) ואפילו לעובר ע"מ, ובשוגג- לפי פרי"ף
ופרמב"ם מותר מיד לכד (שכן מפורש בסוגיית שכת ושהפ), ולפי פלכות מרדכי איסור אז
למנו"ש (שהסוגיא כר"מ בלכד). בדאורייתא פסק פשו"ע כרבי יהודה, ובדרבנן פסק
פיר"א כרי"ף ורמב"ם- ופפ"מ עכפלות מרדכי.

באיסור שפי"ה במזיד איסור אז למנו"ש בכדי שיעשה (מפ"ג שאין בו מצעף).
ובשוגג-

לפי פרי"ף ופרמב"ם פ"ה לורק לפיות מותר מיד לכ"ע אלא שאסורו חז"ל אז למנו"ש
לכרה משום פמער"ים-לרמב"ם מותר למנו"ש מיד, ולפלכות אשרי איסור אז בכדי שיעשה.
לתוס' שפסק כחנ"י לא נאסר אם פ"ה מבושע כמב"ד שפ"ר אז אין איסור שפי"ה אפילו
לכתחלה, ואילו לפי פרי"ף ופרמב"ם שאסור לפלכות תבש"ל אז כירה שאינה גרופה כד
שמ"כ ויפה לו- אם נתבשע כ"ז לא נאסר אם פ"ה שוגג. וכל זה למשה בלכד לפי
פלכות מרדכי אבד לפי פטור אסורו לכד- וכן פלכב.
לפי פלכות מרדכי- כל זה לרבי מאיר בלכד, אבד לרבי יהודה בשוגג איסור אז למנו"ש
מדין מצעף שבת- ואסור לכד ואפילו נתבשע כ"ז.

וכל זה לענן שפי"ה, אבד לא מפורש אם עס באיסורי פמננה וחכרה פחמירו בשוגג מפ"ג פמער"ים, ואם
במזיד פקלו בנתבשע כ"ז (בשיטת פרי"ף ופרמב"ם)-

1' שבת דל ע"ח ע"ב במנה, מצעף ששן אנשי אבריה... ורש"י

אנשי אבריה פניחו בע"ש כלי מלכא מים לונגים במקום שבמשך פשבת יעברו על פכ"י חמי אבריה ויחמנו
את פמים-ופי"ג פמננה במוס"ף פבל מבצור יום- ואסורו חז"ל את פמים בדיצבד, אבד לא מפורש כאן אם
פיו מזידין או שוגגין-

2' פלכות מרדכי פ' כירה (ע"ז ע"א), ואין שכת ושהפ... שרי לאכילת

פלכות מרדכי נתן לפמננה דין שפי"ה בשוגג איסור ואם נתבשע כ"ז מותר.

3' שו"ע א"ח סי' רנ"ז סעיף א' דברי פמחבר, ומע"א ס"ק ד'

פשו"ע איסור בשוגג כפלכות מרדכי, אבד פחמיר אפ"ו בנתבשע כ"ז-פמננה גזרו אפילו אם פ"ה
ראוי לאכילה כל שנבנה מפמננה (שפי"ה מ"כמק ויפה לו).

4' רמ"א שם... שרי לאכילת, ומע"א ס"ק ז'

פרמ"א מק"ל כפלכות מרדכי שדין פמננה כדין שפי"ה (שפי"ה בשיטת פרי"ף)-שלכ נאסר אם נתבשע
כ"ז

5' רמ"א סי' רנ"ט סעיף א', ואם פחזירם ישראל... ושיפה'

בחכרה מודה פרמ"א לשו"ע שגזרו פמננה יערים אפילו אם נתבשע כ"ז.

ופנה, בשפי"ה למנון מחלוקת פלכות מרדכי ופטור אם כשגזרו משום פמער"ים אסורו לכד או למשה
בלכד, ופסקו פמחמ"ם לפחמיר כמ"ש באור, פיות וזכרת פמננה יערים בנע"ע לחכרה לא מ"יין מפורש
במ"א פקלו פמחמ"ם וסמכו על שיטת פלכות מרדכי-

6' מנן אברפס סי' רנ"ט סוף ס"ק י"ד, מיהו נ"ד...

פחזיר בשוגג תבש"ל שנתבשע כ"ז מותר לאחרים מיד. (אם לא פ"ה מבושע כ"ז איסור אז למנו"ש משום
מצעף שבת בדאורייתא).

ופנה, לע"ד ראינו את דברי פמ"ב בשם פמ"ג שאם עשה מצעף איסור בשבת וישנה דעף שמעשה מותר
לכתחלה-אע"פ שאין סומכים על פדצה פפי"א לכתחלה-לכאחר מצעף מותר מפ"ג שמעשה שבת דרבנן
וספיקו מותר-

7' ביאור פלכב סי' רנ"ט ד"ה ואם פחזירו ישראל... בדיצבד'

פחזיר באיסור מותר בדיצבד אלא אם פחזירו באופן שפחכרה אסורה לכד פדצות

וא"כ- עבר במזיד ושהפ, פחזיר או פמנין-אם פוא באופן ששהפ"ה פחכרה או פמננה אסורה לכד
פדצות- איסור לכד אז למנו"ש (ולכאורה א"ז לפמתין אז בכדי שיעשה אלא בשפי"ה).

בשוגג- בנע"ע לפפ"ה, אם לא נתבשע כמכוד ב"ד איסור אז למנו"ש. לע"ב חכרה, אע"פ שמבושע כ"ז
איסור אז למנו"ש-אלא שאם מבושע כ"ז מותר לאחרים מיד. ולע"ב פמננה- לשו"ע דינה כחכרה, לרמ"א
כשפי"ה.

עצ כאן צעסקען באצעשע שבת עס מלאכוכע פנצשית בשווע ובמניד. בענטש לעשוע ומניד קיימים אופנים אחרים
עס אצעשע שבת- פמתעסק ומלאכוכע פנצשית בפיתר.

פמתעסק פואו מ' שעשע מלאכוכע מבלי שידע מה פואו צושע- פואו שונע פשוטע שפייז מודע למעשיו מבחינה
פיזית וכד מ' פחסר לו פיתר פמוצות לפעלכות לפעלכות (לכא ידע או שכח את עיקר שבת. לכא ידע שזו
מלאכוכע. או לכא ידע ששבת פיום), ואילו פמתעסק חושב פואו צושע דבר אחר ובמציאות צושע דבר אחר.

'סנהדרין ד' ס"ב סוף ע"ב, פמתעסק בשבת... אסורה תורה'

דרי מלאכוכע פאסורה בשבת נלמדי מבין פמשכן, ושם כתוב מלאכות מחשבת שלכא עשו שום מלאכוכע
מבלי לפתבונן בה ולתכנע תחלה, וממילא עס מלאכוכע פאסורה בשבת פיא מלאכוכע פנצשית מדעת ולכא
כמתעסק.

רש"י ע"פ ד"ה שבשאר מלות, פמתעסק בשבת... מלאכוכע זו'

רש"י פסביר שאם נתכוון לפתור ירק תלוש- שישב, למשל, בגנע ולפניו ירק בקצרה ור"ל לפתור את הירק
לחתיכות לכאכלו ובצעות חתך ירק אחר ע"ד בגינה ועדיין פייז מחובר לקרקע- ונמלא שער ע"מ מלאכות
קולרי. פרי זה מתעסק פאסור מלפניו קרבן.

ופנה, במא' כתוב פמתעסק פאסור מחמת חסרון בהמלאכות מחשבת- ואילו רש"י פביא את פדרשע
מב' פאמור אצל קרבן פמאסות-

תוס' ע"פ ד"ה לפעלכות, וצ"ל... דנצשית מחשבתו, דכד... מחשבתו'

פתוס' פירש שישנם ב' מיני מתעסק:

א. פמתכוון לפתור ירק זה וחתך אותו ירק אלא שפייז סבור שפירק כבר פייז תלוש
ובאמת פייז מחובר- שאין כאן חוסר מלאכות מחשבת שפייז נצשית מחשבתו- לפתור ירק
זה, אב"ד פאסור מקרבן מ.ב.פ' מפני שלכא פתכוון לעבירה.

ב. פמתכוון לפתור מחובר אחד ובצעות חתך מחובר אחר- שפתכוון לעבירה אב"ד לכא
למעשה זה- כאן לכא פייז פאסור מקרבן מ.ב.פ'- אב"ד אין זה מלאכות מחשבת- וממילא
פאסור מקרבן. פאסור זה מיוחד למלאכות שבת- שבשאר עבירות פייז חייב.

ש"ת רבי עקיבא אומר סי' ח', ונ"ל דבר חדש... כע"ל, ומחשבתו... ע"ל'

רע"א חידע שבמתעסק נצשית מחשבתו אצ"פ שפאסור מחשבת מ.ב.פ' בכד זאת צושע עבירה בשווע (ובין
מישהו רואו בהצעת מעשה חייב לפודיע לו) אב"ד פמתעסק ולכא נצשית מחשבתו לכא נקרא עבירה כע"ל
בשבת שאין זו מלאכות מחשבת.

ואי"כ יש לומר פמתעסק נצשית מחשבתו דין בשווע, אב"ד פמתעסק ולכא נצשית מחשבתו אין זו מלאכוכע
כע"ל ובין בפרי מעשיו שום מעשה שבת- מותר לפתור ממנו מניד.

ש"ת מנחת ברוך חלק אחר חיים סי' ט', פמתעסק... מניד, ואין...'

לפי פמנחת ברוך א"ל בלכא נצשית מחשבתו ובין ע"ל עס מלאכוכע כע"ל עדיין עזרו אכא מניד.

עוד מקרה עס מעשה שבת פואו באנוס ז' לעשות מלאכוכע בשבת- ולכאורה לכא עזרו לכאסור את פרי
פמעשה.

מקרה נוסף עס מעשה שבת פואו מעשה שבת שנעשה בפיתר- עשו מלאכוכע בשב"ל חולפה מוסך. במא'
פפורע שאין בה דין מעשה שבת, אב"ד חז"ל עזרו עזרה אחרת בענין-

'חולין ד' ט"ו ע"ב, פמתעסק רב דמיני פנפרעע... פמתעסק ירבה בשב"ל'

בבב"ש עזרו פמתעסק ירבה בשב"ל פבריא ולכן אסור לבריא לכאכוד ממה שבישלו בשב"ל פחולפה כדי שי"מלאכה
בשבת ב"שום בשח"פ לכא חיישין שישחא עוד בהמה בשב"ל פבריא ולכן מותר לכאכוד ממנה. (בשר חי מותר
ע"י פדחה בלכא מליחה- וזה נקרא מלאכה.)

<p>וחשבתו להביא ראייה ממה דלמדין ברכות (דף יט) המולא כלאים צנגדו פושטו הפילו בשוק ופסקין (וי"כ בש"ט) דאם הוא חיי שיש כלאים ואחר רואהו לריד להגיד לו הפילו בשוק לפושטו, ואמאי הוה כיון דחיי צנגדו כלאים, הוה מהתעסק וליכא חיסור דלורייתא ומותר משום פבוד הכריות, הלא ע"כ דמתעסק הוה ג"כ חיסור דלורייתא, הלא ללא חייבה חורה הרבו עליו:</p>	<p>ונ"ל דבר חדש דמה דמתעסקין מאשר חטה נכ פרט ממתעסק, לא דמתעסק לא נעשיה העבירה כלל הלא דמקרי עבירה בשוגג, ואך בשוגג כהאי ממתעסקין מאשר חטה כד פטור מקרבן חבל מכל מקום מקרי שנגח חיסור, חבל מה דמתעסקין מטעם דמלאכה מחשבת אסרה תורה היכא דליכא מלאכה מחשבת חייב בכלל מלאכה ולא נעשה העבירה כלל:</p>
<p>וא"ו ש"ס כ"ח בזה בין חס ידע שיש כחן חיסור או לא דמ"מ גזרינן אסו מזיד כן הוא ג"כ במלאכה שבת דגזרינן שוגג אסו מזיד דכ"ל דמזיד אסור, וגזרינן שוגג אסו מזיד אין שום כ"מ חש"כ שכל כיון כלל לפשות המלאכה:</p>	<p>⁵ אמנם הוה דממשל בשבת בשוגג שאסור לבו ביום לאו משום שפעה חיסור בשוגג משו"ה נאסר, הלא משום גזרה שוגג אסו מזיד כדלמדין (גמין נג): ח"כ בכ"מ דכ"מ דמזיד אסור גזרינן אסו מזיד</p>

מצפה נכרי

צ"כ עסקנו במצפה שבת של ישראל - בין בשוגג בין במזיד וכן המתעסק ופאונס - ולמדנו שחז"ל אסרו את פרי מצפה ובאיסור דאורייתא גם קנסו שוגג או מזיד. ב-ל"א קצב"י מצפה גם אסרו ליענות מפרוחת זמן וחייבו שנמתין עד למוצ"ש בכדי שיעשה. בשפ"י"ה חזרה ופאונס - למרות שפן מדרבנן אסרו פשוט עזרה משום המצרימים, ובמלכות פנע"שית בפיתר - דהיינו לזרוק חולת מסוכן - אם ש"ק לחשוש שצ"כ ירבה בשביל הבריאה אסור לבריא עד למוצ"ש.

במצפה נכרי בשבת אין כאן פרי מצפה איסור שאין פנכרי מלווה על פשט - ומסברא פיינן מתירים אף לבקש ממנו לכתחלה לעשות בשבילנו מלכות בשבת.

1. שנות י"ב, ט"ז ור"ע ד"ה דל"א יעשה

רש"י - ומקורו ממכילתא - פ"י, דל"א יעשה' דרבנות שאסור לבקש מ.אחרים' לעשות מלכות. פנמלבי"ם מסביר איך ראו חז"ל בפסוק שיש איסור מלכות גם ע"י אחרים -

2. בתורה ופנמלו שם, כי שם... נקבה', ומדוע... זכר', אבל... ישראל'

תיבת 'יעשה' היא זכר ואילו מלכות היא נקבה - וצ"כ אין פנכונה שפמלכות דל"א יעשה אל"א משישו אחר דל"א יעשה - דל"א יוכרח לעשות מלכות על ידי - ק"י - שאל תלווהו לעשות מלכות.

3. רמב"ן שם... אי מלכותך', ובדאי... למקרא הזה'

פנרמב"ן פוכיח שפפסוק אסמכתא דאיסור דרבנן של מלכות דל"א יעשה - אפילו לפני פשבת - לעשות מלכות בשבת.

4. רמב"ם פרק ו' שבת פל"ב או'

מלכות דל"א יעשה כדי שדל"א יבא לפקד באיסורי שבת.

5. ש"ת אגרות משה חלק או"ח ד' ס"ו ס'... פישראלי', אבל... ד"אוסר'

ר' משה אסור על פנשתמשות בשאון - שבת מנאותו פל"ב.

6. פננה שבת ד"ה קכ"ב ע"א, נכרי...

נכרי שעשה מלכות בשביל ישראל בשבת אסור ליענות ממנה ואפילו אם דל"א ילווה ישראל

7. תוס' שם ד"ה ו'א, ואע"כ ד"אוסר... לעשות בשבילי'

פתוס' פקשו למע מצפה נכרי אסור בד"ע, וכי ארע ממצפה ישראל בשוגג (ל"א - נ) ואפ"י ל"א שקנס שוגג או מזיד, פרי בנכרי אין סבה לקנסות? ותיר"ו דל"א יעשה מלכות או"ח - שאסרו פנכאב ממצפה נכרי בשביל ישראל עזרה או מלכות דל"א יעשה, אבל בישראל שוגג אין חשש ששבת פבאב יעשה מלכות במזיד.

ופנה, דל"א ראינו את פסו"א בבי"ב בנכרי שפביא דורון לישראל ב"י"ט שאסור עד למוצ"א י"ט בכדי שיעשה, ופסבירו פתוס' ופ"ן שאסרו אפילו פנכאב פמוצעת של פרווחת זמן כדי שדל"א יבא לבקש מנכרי בעת"ל לעשות מלכות בשבילי - פיות ואיסור מלכות קל פוא בעינן פפנאון. וא"כ בכל מלכות נכרי בשביל ישראל בשבת אסור ליענות ממצפה עד למוצ"ש בכדי שיעשה.

8. פנן אברפס ס"י ש"ח ס"ק ב'... ישנא ע"ו, וט"ז ס"ק או'

פאחרונים מקשים למע במלכות ישראל אין זריק לפמתין עד בכדי שיעשה, למע דל"א נחוש שצ"כ יאמר לישראל אחר לעשות מלכותו פואיל ואיסור מלכות קל בעינן פבריות? ותיר"ו שאין חשש שפישראל ישנא לו לעשות מלכות בשבת.

9. פרי מלדים משב"ז ס"י רע"ו ס"ק פ' בסוף, אבל כדי שיעשו במנח... בשבת'

פנ"מ ע"ס פתפ"ק אס במנח יש לפחמיר כ"ו בנכרי שפרי יש חשש שיבאו לבקש ממנו לחל"ל שבת בעת"ל - וצנע לבקשתם. לפי פ"ד שאסור - דל"א יבא מקום לסמוך על פל"א בשוגג ובמקום פ"ז נד"ן מצפה שבת, שפרי בין כ"כ אסור עזרה מלכות או"ח. (למצפה, פננח פפ"ע ב"ע)

² כי שם מלאכה לשון נקבה ומדוע כתיב פה כל מלאכה לא יעשה בלשון זכר

אבל נפעל יעשה שמזיין פועל זכר, פוי' שאלה לא תגרום שיעשה איש מלאכה בענין שאלה תהיה הפועל והאיש העושה בפקודתך נפעל על ידך לעשות, והיינו מלאכה נהכרי ע"י זווי ישראל,

³ כל מלאכה לא יעשה בהם. פירש רש"י אפילו על ידי אחרים. ולא הבינותי זה, שאם אחרים האלו ישראל, הם עצמן מזהרין עליה, ואין אני מזהר במלאכתי שלא תעשה על ידו, אלא שאם מטעה אותו באמור, מזהר עליה משום ולפני עור לא תתן מכשול (ויקרא י"ד), בין במלאכתו בין במלאכת העושה עצמו. ואם אחרים הללו גוים, אין אנו מזהרים בתורה על מלאכה של גוי כלל לא ביום טוב ולא בשבת, אלא שיש בה שבות מדבריהם וכן האמירה שלנו, כמו שאמרו אמירה לגוי שבות (שבת קג.). וזה דבר מבואר בגמרא:

אמר מצאתי במכילתא (כאן) כל מלאכה לא יעשה בהם, לא תעשה אתה, ולא יעשה חברך, ולא יעשה גוי מלאכתך. אתה אומר לא תעשה אתה ולא יעשה חברך ולא יעשה גוי מלאכתך

ובודאי היא אסמכתא בעלמא שבאו לאסור מדבריהם אמירה במלאכת שלנו, וסמכו אותה למקרא הזה,

⁵ מלאכה הנעשית בשבת ע"י שעון שבת

הנה בדבר שע"י חשמל (ענין העלעקטרי) אפשר ע"י מורה שעות הנעשה לכך שיעמידנו בע"ש באופן שיתחיל לבשל למחר ביום השבת כשעה לפני זמן האכילה, אשר אחיד נכדי היקר אהרן ברוך שליט"א שואל, הנה לענ"ד פשוט שאסור להתיר זה דהרי ע"י מורה שעות כזה יכולים לעשות כל המלאכות בשבת ובכל בתי החרושת (פעקטעריס) ואין לך זלזול גדול לשבת מזה, וברור שאם היה זה בזמן התנאים והאמוראים היו אוסרין זה, כמו שאסרו אמירה לעכו"ם מטעם זה, וגם אולי הוא ממילא בכלל איסור זה דאסרו אמירה לעכו"ם, דאסרו כל מלאכה הנעשית בשביל ישראל מצד אמירת ישראל וכ"ש מצד מעשה הישראל.

אבל אף אם נימא שאין לאסור אלא מה שתיקנו חכמים ואין למילף מזה לאסור גם מה שבסברא הוא חמור כיון שעכ"פ לא אסרו אף שהיה זה מחמת שלא היה ענין זה בימי חז"ל אין לזה איסור ממש מ"מ אין להתיר זה כיון שהוא דבר הראוי ליאסר.

למנון שאסור ליהנות ממאגפת נכרי שאגפא בשביל ישראל בשבת זכירה שנתא יאמר לו ישראל בשבת
לכאף לעשות לו מלאכה. במס' שבת מלין כחא משניות פמתירות - לכאורה - ליהנות ממאגפת נכרי בשבת.
ונחלקו פראשנים ביישוב -

1. שבת דל קכ"א ע"א משנה, נכרי... שאין שביתתו עליהן

אצ"פ שאסור לבקש מפנכרי לכבות את הדיקה. אם בא מצמין א"י לנחות בו שלכא יכבה אין און
מלין לפרש נכרי מלאכה בשבת.

2. פס ב"מ' בסוף, נכרי דקא עביד... דנפשיה עביד

הנה מ' פקש פסא פנכרי בא לכבות בשביל ישראל חייב לנחות בו כדי שלכא ליהנות ממאגפת נכרי בשביל
ישראל - ותירצה שפנכרי לא בא לכבות כמאגפת חסד לישראל. אלא חזקה פיא שפנכרי מלין לךביל
פרס מפישא לאחור פשבת ואשה מלאכה. אדעתא דנפש"ה - בשביל עצמו ולא בשביל ישראל -
מלין לא נאסר בפנא.

3. תוס' שבת דל קכ"ב ע"א ד"ה ואם בשביל, ולא דמי...

פתוס' פקשו למנה גבי נר וכבה לא אמרין ג"כ. אדעתא דנפש"ה קעביד' מלין לךביל ולא אגפא בשביל
ישראל? ותירצה שביבוי דליקה שפוא מנצת פפסד פבית אמרין אדעתא דנפש"ה עביד. אבל כשמפנה
את ישראל בפועל כמו בהדלקת נר ובגית כבה בודאי דעתו על ישראל ומלין נאסר בפנא.

הנה מ' מלין אופן שבו פנכרי מפנה לישראל בפועל ובכל זאת אמרין אדעתא דנפש"ה עביד -

4. שבת דל י"ט ע"א, ת"ר אין משלחין איגרת... דמיס', ורש"י ד"ה אלא..., אר"ח

כשקולט' לנכרי דמיס מצ"ש בודאי דעת פנכרי על פשכר ואגפא אדעתא דנפש"ה. ואצ"פ מפנה לישראל
לכא (בכל זאת אסור לישראל לבקש מפנכרי במפורש לפביל את פמכתב בשבת דוקא משום אוסור
לכא יצ"ה).

הנה מ' מלין עוד און של מסירת מלאכה לנכרי בע"ש -

5. שבת דל י"ז סוף ע"ב המשנה, ב"ש אומרים אין עתה עורות... פמש

הנה מ' כתוב שמותר לתת דברים אלו לאומן נכרי בע"ש (ונחלקו ב"ה וב"ש באיגה אופן מיחזי כשלוחו -
שנראה כאילו ביקש מפנכרי לעבוד בשבת), אבל לא כתוב שמותר ליהנות מפס בשבת אם נתברר
שפנכרי אכן אגפא את מלאכה בשבת. פראשנים נחלקו בדבר -

6. ר"ן פרק י"אאות פשבת (בר"ה ז' ע"א) ד"ה ובכולן, ומסתברא...

לפי פ"ן אם קל"ג לו שכר מותר להשתמש בדברים ובאות מיד וכו' באיגרת - דאדעתא דנפש"ה עביד

7. פהפות אשר"י ברא"ש פרק י"אאות פשבת סי' ע"ז

לפי פהפות אשר"י כל שאף לישראל נפנה בודאי מתכוון פנכרי בשביל ואפילו אם מקבל תשלום על זה.

וא"כ יש לנה שלם דראת של פנא -

כשאין פנא בפועל אלא סילוק פמפריע (כאן בכיבוי): אמרין אדעתא דנפש"ה אפילו
שלכא בשכר

כשיש פנא בפועל אבל לא פנא פאף (כאן באיגרת): אמרין אדעתא דנפש"ה דוקא
כשקל"ג לו שכר

כשיש פנא פאף (כאן בהדדים): ד"ן אם קל"ג לו שכר אמרין אדעתא דנפש"ה. ולכאפאת
אשר"י אפילו בשקל"ג לא אמרין אדעתא דנפש"ה

ופנה. בר"ן מפורש שדע"תו שק"ל אורחין אדעתא דנפש"ה אפילו כשיש פנאות הא"ל כמ ברך וכבש יפא
מותר לזע"ת אס ק"ל לז שכר. בשב"ל פלקס בשם אחיו חולק על פר"ן בזה -

8 עב"ל פלקס ס' קי"ב, ומורי... ב'וס', ול'... פנר', דפתס... שר'

שי"כ זן סוברת שזכר בכיבוס מותר ע"י ק"לית שכר וכח שכתב בר"ן - אב"ל נכר וכבש שפס עשויים לשי"ש
מיידי ש"ל פירא"ל זכר אורחין אדעתא דנפש"ה קצביד. וא"כ יש לזן ארבע דרזות במעשה נכרי בשבת -

סילוק פמפריע - תמיד אורחים אדעתא דנפש"ה עביד

פנא"ל זכר אפנית - אורחין אדעתא דנפש"ה בשק"ל לז שכר

דבר שי' ממזן פנא"ל אפנית אב"ל זכר נעזר לשי"ש מיידי - זר"ן ושב"ל זכר אורחין אדעתא
דנפש"ה אס ק"ל. ולפע"ת אש"י זכר אורחין אדעתא דנפש"ה עביד אפילו אס ק"ל לז שכר

דבר שי' ממזן פנא"ל אפנית ונעזר לשי"ש מיידי - זר"ן אורחין אדעתא דנפש"ה אס ק"ל.
ולפע"ת אש"י ושב"ל פלקס זכר אורחין אדעתא דנפש"ה אפילו אס ק"ל לז שכר.

9 ע"ע אור"ח ס' רנ"ב סע"ל ד' ורמ"א ... בכ"ל ענן, ומ"ב ס"ק כ"ז

ע"ע כשב"ל פלקס ורמ"א כפע"ת אש"י (וזכר זכר"א סומכים על פשב"ל פלקס בשעת פדחק).

שבלי ענין שבת קיב הלקט

8 ומורי

הר"ר יהודה אחי שני כתב דלא סבירא ליה האי פסקא שאם תפר הנכרי בגדיו בקיבולת
שיהא אסור ללבשן בו ביום ולא דמיא להא דתנן נכרי שהדליק את הנר
דהתם ליכא למימר כלל דנכרי אדעתיה דידיה קא
עביד דכיון דהדלקת הנר הוי מלאכה שאינה אלא לצורך שבת ודאי לצורך ישראל היא
ואינה דומה לשאר מלאכות אבל הכא בשאר מלאכות דקיבולת כיון דאמרינן דנכרי אדעתא
דידיה קא עביד שרי

ראינען שאין אינסור פנאכע ממאעשע כיבויו של נכרי בשבת דאדעתא דנפש' עביד וטא נקרא נאעשע נכרי בשביל ישראל. פתיתר פזע בא לפרקיע מפאייסור פנאכע ממאעשע אכ"ס גזרע שטא ימאר לו - אביל אין בו כדי לפתיר את פאייסורע שטא. שפרי בכל זאט אבר ע, כעלמאכע לטא יאעשע'.

בזמא מ'ניען שברדקע פקלו חז"ל במקביל כדי לרביע את בעל פתיתר פבוצר נאובדן ביתו.

1' שבת ד' קכ"א ע"א, א"ר אמי... אין מפסיד'

ברדקיע פקלו ופתירו, לטא יאעשע' דרק רמיצה. וא"כ מפורש כאן שברדקיע בלבד מותר לרמוז לנכרי לעשות מלאכה, אביל שטא במקום פוסד צדי"ן יש בו משום, לטא יאעשע'.

2' רמ"א אור"ח סי' ע"ז סעיף כ"ב, כעל דבר... לעשותו, ומ"ב ס"ק ע"א... אימירא (תנינא)

רמיצה שלטא דרק ל'יווי אינגע בכלע, לטא יאעשע' - אילא שכעל זע בנגע לאייסור אמירא, אביל מנה שנגע לאייסור פנאכע ממאעשע נכרי פרי אפילו אס עשע פנכרי מלאכה בשביל ישראל מביי שפיראד בקע זאט ממנו בכל זאט איסור ל'פונעט ממנה - וכ"ע אס רמז לו לעשותה! וא"כ לטא פרווחנו בזה שפרמיצה שלטא דרק ל'יווי מותרת אילא לענון דבר שלטא נפנע ממנו פבועל ושי"ק לומר אדעתא דנפש' עביד'.

ובכ- איסור לרמוז לנכרי לפרדקיע את פאור בחזר אביל מותר לרמוז לו לכבותו שלטא דרק ל'יווי (קשע' ע' ל'שון בעלע פאור דדוק בחזר') - שאין כאן, לטא יאעשע' מפני שלטא ל'זע לו אס לטא רמז לו דרק ל'יווי, ואין כאן איסור פנאכע ממאעשע נכרי בשביל ישראל מפני ש. אדעתא דנפש' עביד'.

כיבויו ד'קיע - וכן כיבויו פאור - פס בכלע פסרת מפריע ובכל אופן אמרינן אדעתא דנפש' י' עביד, אביל לעיל למדען שברמזת איירת - ובכיבויו בגדים לפי פ"ן ושבר"ע - מותר דוקא בשק"ל לו שבר לפני השבת, אס לטא ק"ל איסור בפנאכע ע' למח"ע בכדי יאעשע' (ולעפאת אושרי איסור בכובס אפילו כשק"ל). במקרה וק"ל - או לטא ק"ל ואין בכונתו ל'פונעט ע' אחרי פשבת (ובכדי יאעשע') צדי"ן איסור לומר לו (אפילו בחול) יאעשע' בשבת משום, לטא יאעשע'.

במשע ראיינען שר"פ פתירו לתת צורות ובגדים לנכרי בערב שבת לפני פשקיעה אצ"פ שקרוב לזאוי יאעשע' אע"פ בשבת -

3' ש"ע אור"ח סי' רנ"ב סעיף ב' דברי המחבר... בשבת, ומ"ב ס"ק ט"ז

אס לטא אמר לנכרי לעבדו בשבת אס פניח לנכרי מספיק זמן לעמרו בחול (לפני או אחרי פשבת) אין, לטא יאעשע'.

פראשנים פוסיפו תנאים נוספים בשכירת פועל נכרי -

4' תוס' שבת ד' י"ז ע"ב ד"ה אין עתנן... לעבדו בשבת, ונראע לר"י... ננפו'

שי"ת ר"י שאסור לשכור נכרי לעבדו מחובר או לעבדו בבית ישראל אס יש לחשוש יאעשע' בשבת - משום מראית פאין, שיחשבו שפיראד שכרו בפירוש לעבדו בשבת. רבינו תם חולק עליו ומתיר.

5' ש"ע ש"ס, ולס... בביתו, ומ"ב ס"ק י"ז

פלכע כר"י

פרימ"א פוסיף אזי תנאי משום מראית פאין -

6' רמ"א ש"ס... איסור בע"ש, ומ"ב ס"ק י"ט

איסור ל'תנען לו בע"ש סמוך לשבת - אצ"פ שאין בדעת פיראד ל'פונעט ממנו ע' למח"ע בכדי יאעשע' - אילא אס ק"ל לו שכרו, מפני שפיראד כאילו אמר לו לעבדו בשבת.

למדנו את שני פאסיורים בנגע לנכרי בשבת- פאמירא (משום, לכו יעשו). ופנאכו מצע שצעה בשביל ישראל, ישנן כמה סוגיות בש"ס המלמדות על מקרים מסוימים שבהם הקלו חז"ל ופתיחו גם את פאמירא לכחלדה וגם את הפנאכו מצע שצעה נכרי בשבת, ונחלקו פראשונם בהצדרתם.

פסוטיא פאיקרית פמתירה אמירה לנכרי בשבת פיא בסו' צירובין וצוסקת במצע שפ"ה בתינוק שחל יום פשמי' ללדיהו בשבת ופכינו מים חמים מלפני פשבת כדי לערחי' ללפני פחיל' - ובימים פהם פ"ה מסוכן למוד תינוק מבלי לרכך את בשרו במים חמים תחלה- ונשפכו פמים, וחפשו אחרי צ"ה איך לפשי' מים חמים כדי שדא לדיחות את פחיל' -

1. צירובין ד' ס"ז ע"ב, הפואו יעקא... ופדו מותבין תיבתא, ורש"י

בקשו לפביא מים מביתו של רב רב פ"ה ער באותה ח'ר, ואמר אבי' שלכו צשו צירוב ח'ירות (פאסור מדרבנן ללכד' מבית לח'ר ומח'ר לבית בח'ר פמשותפת לדי'י שני בתים נפרדים שבח'ר אפי"כ צירוב פפיתו של אחד פבתים פונח' פבית פשני כאילו כולם אוכלים אכל' פשני - ושוב נקראת פח'ר ח'ר פראית - פשי"כ לבית אחד - וכל פאר בני פח'ר נחשבים כאורחים באותו בית), ובקש רב' לסמוך על צ' שכד פח'רות פפיו פתוחות למבו' אחד פשתתפו פשיתופי מבואות (גם במבו' פנשות' לכמה ח'ירות אסור חז"ל ללכד' מפח'רות למבו' ומפמבו' לח'רות אלא אם פשתתפו בפת ופנחופ באחת פח'רות) שבדי' צ' פשיתוף במבו' אלה גם לצי'וב ח'ירות לכד פח'רות שבמבו' ואמר אבי' שגם פיתופי מבואות לכו אש! ופלי' רב' לבקש מנכרי לפביא מים חמים, ואבי' כנראה פ"ה סבור שצ' אסור אכל' קבל' מרב יוס' שאין לעצב קיום פוסק פלכ' בנגע לכו' דרבנן מחמת קושי' - ומחיל' פניח לפס לסמוך על דברי רב'.

2. ער, לבתר פכ"ל... דלית ביה מצעה, ורש"י

לכאחר פמצעה שלכו רב' מאבי' מכו' סבה חולק עליו, ופשי' אבי' שכחו שחז"ל אסרו פצאת מ' חכמת (מ' אפר פרה אדומה) בשבת (משום שפואו כמתקן) ואף אם חל צרב פסח בשבת ואומאנו תצב אונתו מלפקרי' קרבן פסח, כך לא נתר אמירה לנכרי לל'וב מיל' ופשי' רב' שיש פבד' בין פזי"ה פפי' א שבות שיש מצעה - ולכן לא פתירו' לל'וב קרבן פסח, לבין אמירה לנכרי, דלית ביה מצעה שפתירו לל'וב מיל'.

פראשונם נחלקו בפירוש, לית ב"ה מצעה -

3. ר"ן שבת פרק ר"א דמיל' (ברי' ג' נ"ה ע"ב) ד"ה ואשכחן... מצעה כל'ה, וד"ה ונמלא

בה"ט פירש אמירה לנכרי לא נחשב מצעה (שפרי' פנכרי צושה את המלכוכה) פמחיל' פיא שבות קלה ופתירו' לל'וב מלות מיל' - ולפי' פצי'ור לל'וב כמ' מל'וב.

ופנה, בדפוס פמ' שלען ישנן צוד כמה מילים במצ' בעירובין שלכו פיו במצ' של פבה"ט -

4. ער בעירובין ד' ס"ח ע"א, אי"ל ולכו שני ד'... זיל אחים'

בפירסו' זו פפורש שלכו פתיר רב' לבקש מפנכרי לחמס את פמים - ער אמירה לנכרי לל'וב מיל' סאורה, ופלית ב"ה מצעה שפתיר רב' פוא כנראה ענן אחר לעמרי' -

5. ר"י פרק ו' צירובין (כ"ז ע"ב), אי"ל ולכו שאני ד'... אייתי די'

שיטת פרי"ף פיא אמירה לנכרי במלכוכה דרבנן פתירו' לל'וב מיל', ופפירוש ב"ה מצעה פוא פאין בו מלכוכה דאורי'תא - ופתיר רב' ללכד' בח'ר צ"י נכרי

6. רמב"ם פרק ו' שבת פלכ' ט'

שיטת פמב"ם כרי"ף ופוס' אמירה לנכרי באיסור דרבנן מותר לל'וב גדול או מל'וב.

7. ר"ן שבת פרק ר"א דמיל' (ברי' ג' נ"ז ע"ב) ד"ה אכל'... שבות כל'ה

שיטת רמב"ן ע"כ כרי"ף - אכל' פמב"ם פבין שפמ' בעירובין פתירה אמירה באיסור דרבנן לכד מל'וב, ופרמב"ן לא פתיר אלא לל'וב מלות מיל'.

8. רמ"א אור"ח סי' רצ"ו סעיף ב', ו"א... ומ"ב ס"ק כ"ד... שלישית, וס"ק כ"ה

רמ"א פביא שיטת פצי'ור ופתיר במקום ל'וב גדול, פשע"ה אסור אפילו במקום ל'וב גדול, ופמ"ב סמך על פצי'ור כדי לפסיר מכשול דרבי'.

9. שו"ע אור"ח סי' ע"ז סעיף ה', ורמ"א

שו"ע כמב"ם, ו"א כמב"ם, רמ"א כמב"ם ופביא גם דעת פצי'ור.

למדנו דין מאגף שבת של ישראל, ואיסור הנאכל ממלאכות נכרי בשבת. לפי הרמב"ם (וכן נוסף בשו"ע) מאגף שבת דישראל מותר לאחריהם לומר "ש מי", ובמאגף נכרי איסור אף בכדי שיאגף. האחרונים רואים בהם סימן להבדל מפותי בין פאיסור לדיעות ממאגף שבת של ישראל לבין פאיסור לדיעות ממאגף נכרי.

1' ר' לבי חלק או"ח סי' קפ"ט, ... בשבילי

מאגף שבת של ישראל, קדש' מדברנו - פרי חילול שבת, ארפה' - לאחריהם אף לומר "ש", ולעבור לעולם. לא כן במאגף נכרי שאינו פרי ממלאכות איסור ולא חל עליו שם, ארפה', אבל איסור לפרווח ממנו כדי שבשבת לא יבאו להקל באיסור אמירה. והבדל ביסוד גורם לפרק"מ בהלכה -

2' משנה ברורה סי' ש"ח ס"ק ד'

לפי השו"ע שלמה של א"ח נאסר לעולם (כר' יהודה) הקדחה אע"פ שיש בה אגף ממלאכות אסורות - קדש' דברנו, אבל במאגף נכרי לא נאסרה הקדחה שפרי לא נאגפה במאכל שם ממלאכות איסור. מאגף נכרי איסור לפרווח ממנו איסור אף בכדי שיאגף, אבל במאגף שבת של ישראל (לפי ההלכה) לא איסור לפרווח ממנו ומי אף לא נאכלת בשבת אצל ממנו שם איסור.

3' בה"ט שם ד"ה אחת, ... אצל

פח"י אדם הסתפק אם בכלל שייך לאיסור חפ"ז משום מאגף שבת כשלא חל שנינו הא"ל החפ"ז - ואין כוון דבר, ארפה'. למאגף הקל פח"י אדם דוקא באיסור דברנו בשוגג, אבל לפי פמ"ב שבאיסור דברנו בשוגג תמיד מותר מי' - לכאורה אם הביא את דברי פח"א כוונתו לרמוז שיש מקום להקל גם במזיד (ואולי אפילו בדאורייתא) - הפחות בשוגג.

4' שו"ת אגרות משנה חלק או"ח סי' קכ"ו, ... אצל, אבל נראה... ישראל

ר' משנה חידש שבמאגף שבת דישראל אמרנו, מלכות לאן לדיעות נטען ככל חפ"ז של איסור הנאכל שאין שייכות בו למלכות בכלל הנאכל באיסור. במאגף נכרי לא שייך סברא זו שפרי מכל מקום פרווח ויש לחשוש שיצבור על איסור אמירה בשבת.

5' שו"ע או"ח סי' רצ"ו סעיף ד' דברי המחבר

אם כבר פ"ה אור בחדר ופדליק הנכרי אף נר מותר לדיעות הפנימי שאין לחשוש שיבא לעבור על איסור אמירה בשבת בשביל תוספת אורה בלדד, ולא נקרא לפרווח ממאגף נכרי אלא אם אגף אור אגף באור של פ"ה ביכולתו לעשות אגף לא פדליק הנכרי נר נוסף, לכן, למשל, אם פדליק נכרי אור בחדר מדגות מותר לעלות וא"ל לעלות איננו שפרי אפשר לעלות עם בחושך ונמלא. שאינו מרווח ממאגף הנכרי. (ויכוח לפי שם חמס נכרי מיס ופ"ה לו לישראל מיס חמס משלו למותר לו לשנות מאינו מיס שר"ה ובלבד שלא ישתה כמות יותר גדולה ממה שפיתה לו משלו מפני שלא חל על פה"ס שם איסור - אלא איסור לפרווח מזה שפנכרי חמס בשביל מיס.

וכל זה במלאכות נכרי, אבל במאגף שבת דישראל נאסרו אותם מיס שחמס ואיסורים בשבת ואפילו אם פ"ה לו מיס בשפא משלו, וייתכן ואיסור לכיוון לדיעות גם מתוספת אורה של נר שפדליק ישראל בשבת בחדר שכבר פ"ה מואר.

6' רמ"א סי' רנ"ט סעיף א', ואם החזירה א"ל... כשכח ושהפ'

אם נכרי קדחה בשביל ישראל - אם נתבשל כ"ז לא נאסר התבשיל ואצ"פ שמאמק ויפה לו - ש"כ יבא לעבור על איסור אמירה בגדל תוספת אגף.

7' רמ"א סי' רצ"ו סעיף ט', ומותר... מ"ב ס"ק ד"א, ... בפי, וס"ק כ"ט

כל שפ"ה אפשר לו לנכרי לקבל אותן תולדות מבל' זורק לעשות ממלאכה, מותר לדיעות ממאגף גם כשגף ממלאכה - ומותר לכתחלה להקט מנכרי לעשות דבר, שאינו כרוך במלאכה ואין בה משום כל ממלאכה לא יאגף. במלאכה מוקדף - שתמיד יש איזה אופן אלא בפיתר (כאן בגוף - שלא בידיו) - אין לאיסור את הפנאף מזה שפנכרי אלא מוקדף ולכן מותר לדיעות מנר שפנכרי ממלאכה בשבילי.

במלאכה שאגף ישראל בשבת חל עליו שם איסור אפילו אם פ"ה אפשר לעשותו שלא צ"י ממלאכה

משה

או"ח

אגרות ⁴

סימן קכו

עש"ק כ"א טבת תרצ"ג, ליובאן.

בענין חממו המקוה בשבת ע"י ישראל אם מותר לטבול בה

ענף א

בעירנו ליובאן אחרי שעלה בידנו בחסד השי"ת לתקן מקוה בימי הגזרה בבית המרחץ של המושלים באופן שלא הכירו שהוא מקוה כשרה אירע שהתחילו להחם המרחץ רק בשבת והבלן היה ישראל וממילא גם המקוה הוחמה בתערובות חמין שהוחמו בשבת ע"י ישראל ונשאלתי אם רשאות הנשים לטבול בה והוא שעת הדחק גדול שאין מקום אחר לטבול שם.

אבל נראה לע"ד דבר חדש דהא לר' יוחנן הסנדלר הוי מעשה שבת מגדרי איסורי הנאה כדילפינן מקדש ואף למ"ד שהוא רק מדרבנן בב"ק דף ע"א הוא מגדר זה דעשו כאיסורי הנאה מאסמכתא לקדש. וא"כ לא עדיף מכל איסורי הנאה שאמרינן מצות לאו ליהנות ניתנו. ולכן אף לר' יהודה שאסור רק ביומו ומותר במוצאי שבת נמי לא חמיר מלר' יוחנן הסנדלר ויש לו בו ביום רק כדין איסורי הנאה וכלשון הר"ן שאסורין בהנאה ליומן וא"כ גם לר' יהודה מותר לדבר מצוה דלאו ליהנות ניתנו וא"כ מותר לטבול טבילה של מצוה אף שהוחם ע"י ישראל.

הר

הלכות שבת

צבי

הנה איסור הנאה ממלאכה הנעשית בשבת הוא בין שבמלאכה נעשית ע"י ישראל ובין שהיא נעשית ע"י עכו"ם בשביל ישראל, אולם לא הרי גדר איסור הנאה ממלאכה שנעשית ע"י ישראל כגדר האיסור של מלאכה שנעשית ע"י גוי, שאיסור הנאה ממלאכה הנעשית בשבת ע"י ישראל באיסור, כגון המבשל בשבת, גדר האיסור הוא איסור חפצא, שעל המאכל חל שם איסור אכילה והנאה, (שלמ"ד מעשה שבת הוא אסור מן התורה, הלימוד הוא מהכתוב ושמרתם את השבת כי קודש היא מה קדש אסור באכילה אף מע"ש אסור באכילה, וחל על התבשיל איסור חפצא של איסור אכילה כקדש, וגם למ"ד מעשה שבת אסור מדרבנן גדר איסור חפצא הוא שהטילו חכמים על המאכל שבשלו בשבת ונעשה בו איסור שיהא אסור כקדש), אבל במלאכה הנעשית ע"י גוי בשביל ישראל (שלא נעשית בו איסור) שאסור לישראל ליהנות ממנה, אין האיסור על המאכל בגדר איסור חפצא של איסורי הנאה אלא איסור הוא, על הישראל ליהנות ממלאכה זו משום גזירה שמא יאמר לנכרי לעשות בשבילו.

במצעף נכרי למדנו שלטא אסרונו חז"ל אדכא אום צעטאן בשביל ישראל אבדל מצעף נכרי בשביל צלמא און בשביל נכרי אחר מותר ליענות ממנו בשבת. במצעף ישראל הפיתר - לחולף מסוכן- ראיון שאסרו חז"ל לבריא לטאכוד ממנו במקום יש לחשוש שירבף בשביל פבריא (כגון בבישול). בגא' מלין שגם במלכאכת נכרי בשביל צלמא קיים - במקרים מסוימים - חשש מצא ירבו ואסור לישראל ליענות ממנו.

1' שבת דל קכ"ב ע"א במשנה, צעף נכרי כבש... וצא', ת"ר... מכירו אסור

פברייטא חידש שפיתר ליענות ממצעף נכרי בשביל צלמא פוא דוקא לישראל שאיונו מכירו של פנכרי.

צד זפ מקשף פצא-

2' עפ בגא', איר נר... מכירו פופ', ורש"י

במשנה ירד רבן אמליל אבכש צעף פנכרי בשביל צלמא למרות שפיה ר"ע מכיר-

3' עפ, רבא איר... נר למכאופ', ורש"י

רבא תירף שפאיוסר במכירו פוא ממש מצא ירבו בשביל- ובכש אין חשש כזו.

4' ש"ע אור"ח סי' שייח סעיל' ב' ורמ"א... אסור בשבת', מ"ב ס"ק י"ד

גם בנכרי שבישד בשביל חולף מסוכן יש חשש מצא ירבו- אבדל משום מצא ירבו אין לירק לפמתין צד בכדי שיעשף (אם פתירו חז"ל את פאיוסר של בישול נכרי כשפנכרי בישד בשביל חולף בשבת).

5' ש"ע סי' רצ"ו סעיל' א' דברי המחבר, ומ"ב ס"ק ט' ו'

נר אין חשש ריבוי אבדל במדורה יש מחלוקת - ובאיון מכירו מותר

6' ש"ע סי' שכ"פ סעיל' י"א, ומ"ב ס"ק ס"ו

במכירו יש אסורים אפילו כשפנכרי צעף את המלכאכפ שלכא בפני פישראד ואפילו אם לכו ירד שפישראד לירק לאותו דבר.

בנוסף למצעף שבת, מצא יצרים, ומצא ירבו, ומצא יאמר - יש צד איסור שאיון נצא למלכאכפ כדל-

שכר שבת

7' רבא מליצא דל נ"ח ע"א, פשוכר את פפואד... שכר שבת

אצ"פ אין שחירה אסורה משום מלכאכפ, אסור לשומר יפודי לקבד משכורת בשביל שחירה בשבת.

8' רש"י כתובות דל ס"ד סוף ע"א ד"פ כשכר שבת

אסור לקבד שכר בשביל יום פשבת גזרף אא מסחר בשבת (פאסור אף פוא מדרבון)

9' ב"מ עפ, פיה שכיר שבת... שכר שבת', ורש"י

גם אין משלמים לפי יום אדכא לפי שבוע וכדומה מותר, שלכא אסרו שכר שבת בפבלעפ.

10' ש"ע אור"ח סי' ש"ו סעיל' ד', ומ"ב ס"ק י"ט, וכתב פמ"א...

אם פחשבון פוא במפורש כפי פוימים לכו נקרא פבלעפ, ואסור.

11' ש"ע אור"ח ד' סי' נ"ט... דפן חול', ונראפ'...

אם פרבית משתממת מחלות פלילעפ צד חלות פלילעפ פרי מקלית שכר פשבת מובלעת בשכר יום ו' ורובף כוללת גם חלק מנו"ש - ופכד מותר, אבדל כשערב שבת או מו"ש פוא י"ט אין פבלעפ ופרבית אסורה.

12' ש"ע אור"ח סי' ש"ו סעיל' פ', ומ"ב ס"ק כ"ט

יש מתירים שכר שבת אפילו שלכא בפבלעפ אם פוא בשביל מלוא.

מעשה שבת

קרי אלאכת שבת באיסור איסור כקדש

(ח"א: או"ש רק כששתנה תחבול)
כשאסור עושה אסור עם כליים / ואסור עם כליים א"י צורך במלאכה / עם תוספת הנאה אסור
אנ"א מצוות לאו עיפנות נתני, ומותר

חיטום שבת דאורייתא

קמ"ג: ספק חיטום שבת מותר א"י דק"ט מעשה שבת דרבנן (כבד"י האיקא)

במצוה: כ"י פסנדר - אסור עכ"ל עו"ש (באכילה מה"ת/בהנאה מדל)
כ"י פודרה (ראב"ם, שו"ע): אסור עו"ש (מדרבנן)
עכ"ל ע"ד מו"ש רש"י: בכדי שישה
ראב"ם: מ"ד, ואם לא עשה מעשה בכדי:
כ"י מאיר (תוס', גר"א): אסור עכ"ל ע"ד מו"ש כ"ט

השולח: שכן או לא ידע: עיקר שבת, ששבת תיזם, שפיא מלאכה
כן מותר שראש שומרי תו"א: ראב"ם (שו"ע), שו"ע / נאוקי (ש"ק): מצוה
מתעסק: נגשית מחשבתו - רע"א שו"ע (נפס"א) מקרבן מ"ה (ה)
לא נגשית מחשבתו - רע"א: בשבת אינה מלאכה (מלאכה מחלוקת)
מנהג: דין מלאכתו כמלאכה בשולח
כ"י פסנדר: אסור עו"ש (מדר') ועכ"ל ע"ד מו"ש (כ"ט)
כ"י פודרה (ראב"ם, שו"ע): אסור עכ"ל ע"ד מו"ש (כ"ט) אטו"מ
כ"י מאיר (תוס', גר"א, מ"ב במ' צורך): מותר עכ"ל מ"ד

חיטום שבת דרבנן

במצוה: אסור עכ"ל ע"ד מו"ש רש"י: בכדי שישה / ראב"ם (שו"ע): מ"ד
עכ"ל ע"ד מו"ש (שפי"ה): בכדי שישה
וא"פ: ע"י פודרה מותר עם עו"ש (ראב"ם) מותר ושבת י"ח ע"ב

השולח: כ"י פודרה: ראב"ם (שו"ע, גר"א): מותר עכ"ל מ"ד ג"טין שכן ישפת
הגהות מרדכי (פמ"ג): אסור ע"ד מו"ש (כ"ט) ג"טין דח"י
כ"י מאיר: מותר עכ"ל מ"ד ג"טין פ"י דח"י, שבת ושפת קודם ג"כ

ענין יצרים

באיסורי שפי"ה חזרה ופסאנה חלשו שיאמר א"י ע"ש

שפי"ה

(בשולח)

עכ"ל ע"ד מו"ש רמב"ם (שו"ע) מ"ד / אש"י: בכדי שישה
הגהות מרדכי: עו"ש / סור (מג"א): עכ"ל
נתבשל כמאב"ד: כ"י וראב"ם (שו"ע): כ"ט / תוס' (ראב"ם): מותר עכ"ל
נתבשל כ"ט ומצאנו: כ"י וראב"ם (שו"ע): מותר מ"ד / תוס' (ראב"ם): כ"ט

חזרה

(בשולח) ורק כשאסורה עכ"ל

עכ"ל ע"ד מו"ש רמב"ם (שו"ע) מ"ד / אש"י: בכדי שישה
הגהות מרדכי: עו"ש / סור (מג"א): עכ"ל
נתבשל כ"ט ומצאנו: אסור ע"ד מו"ש רמב"ם (שו"ע) מ"ד / אש"י: בכדי שישה
הגהות מרדכי: עו"ש / סור (מג"א): עכ"ל

פסאנה

(בשולח) באוס"י פ"ב

עכ"ל ע"ד מו"ש רמב"ם (שו"ע) מ"ד / אש"י: בכדי שישה
הגהות מרדכי: עו"ש / סור (מג"א): עכ"ל
נתבשל כ"ט ומצאנו: ע"ד פ"ג מרדכי: (ראב"ם): מותר מ"ד
שו"ע (מג"א): אסור ע"ד מו"ש רמב"ם (שו"ע) מ"ד / אש"י: בכדי שישה
מג"א ע"ד פ"ג מרדכי: עו"ש / סור: עכ"ל

אחירה ענכרי

אסור (אפי' בחוץ) עומר ענכרי לעשות אלאכה בשבת השביע ישראל-אסאכופ עם:
כ"ס אלאכה לא י' ע' ש' הפס'

אסור עסדר ענכרי יעשה אלאכה בשבת האופן שיראה כאילו פוא עסורו של פישאל

רמ"ס: אסור כדי שדא יצטנעו בשבת אל"מ: שצון שבת בכ"ס באיסור או ראוי לאסורו

אחירה (וכן אסירת אלאכה סמוך לשבת ע"א תקבלו אחר הפגות כשאין שבות עגומרו בחוץ)

אלאכה דאורייתא: שטא ענכרי מנ"פ: אסור עכ"ס
ענכרי מנ"פ: עיסור (רא"ב ב"ב ג"ד) מותר/ר"ף (ש"ע, ש"ע) אסור
ענכרי מנ"פ מ"ט: ע"ס: מותר/ר"ף (ש"ע) אסור
ע"ס: מנכ"ס דרבי"ס: ע"ס: מותר/ר"ף אסור

אלאכה דרבנן: שטא ענכרי מנ"פ: אסור עכ"ס
ענכרי מנ"פ ובמקום חוץ: רמב"ן אסור/רמב"ם (ש"ע) מותר
ענכרי מנ"פ מ"ט: מותר עכ"ס

רמ"ב (אראז עו לעשות אלאכה (דוקא) בשבת דוקא)

דרך ציווי: שטא במקום דעיקר: אסור (א"כ אחירה ממש מותרת)
מקום דעיקר: מותר (אדם ב"ב ע"ב ע"ב ח"ו)

שטא כדרך ציווי: מותר (א"כ ע"י ש"י אסור פנאם ע"כ א"כ א"כ)

מראית עין (שטא בקש ממנו עבד בשבת כ"ס)

הביתו של ישראל: אס ע"כ א"כ א"כ ישראל ע"כ בשבת: ר"ת מותר
ר"י (ש"ע): אסור, א"כ נכר כאלאכה נכרי

הביתו של ענכרי: אסירה באמצע השבוע וא"כ ע"כ בשבת: מותר
אסירה ב"ש וסמוך ע"כ ש"א" ע"כ מותר ע"כ בשבת: אסור
אס ק"כ שכ"ו (א"כ ע"כ בשבת): מותר

ענא יאחר

אסור עכ"כ א"כ ענכרי (נא"כ: ואפשר ע"כ ישראל מותר) ע"כ אלאכה בשבת הל"ל ישראל
ע"כ ע"כ א"כ א"כ ע"כ אלאכה בשבת הע"כ

א"כ רוח חשו: כשאפשר ע"כ שטא ע"כ א"כ א"כ מותר
תוספת פנאם (תוספת א"כ: צ"כ נ"כ): מותר

מתי נקראת הל"ל ישראל:

פסרת מפריע אפי' בט"כ ק"כ: א"כ א"כ א"כ ע"כ
פנאם ממש אפי' ט"כ א"כ א"כ ק"כ: א"כ א"כ א"כ ישראל
פנאם א"כ א"כ א"כ: א"כ א"כ א"כ
פנאם א"כ א"כ א"כ א"כ: ר"ן, ש"ע (ש"ע): א"כ א"כ א"כ: א"כ א"כ א"כ
פנאם א"כ א"כ א"כ א"כ: ר"ן א"כ א"כ א"כ: א"כ א"כ א"כ: א"כ א"כ א"כ

אלאכה דאורייתא (אם ברור שנעשה בשבת) (א"כ א"כ א"כ)

שטא ענכרי מנ"פ: אסור עכ"כ ע"כ כ"כ א"כ
א"כ נעשה ענכרי מנ"פ: כ"כ באיסור אחירה

אלאכה דרבנן (אם ברור שנעשה בשבת)

שטא ענכרי מנ"פ: אסור מ"י שנעשה בשבת ע"כ כ"כ
א"כ נעשה ענכרי מנ"פ: כ"כ באיסור אחירה (ש"ע ורמ"א מותר)

ענין ירבה

אסור עיפנות אמאכתי ישראל בהיתר בשבת גזירה שאם ירבה בשבילי,
וכן אסור עיפנות אמאשה עכ"ם שלא בשביל ישראל, ואמאכתי בשבילי חושב
גזירה שאם ירבה בשבילי ישראל שפואברי'א

בדבר שלא שייך בו חשש רבוי (נר, שחיטה): מותר

בדבר ששייך רבוי אבד אין מחשש כ"כ שירבה (מדורף): שו"ע. מותר/ י"א בשו"ע:

בדבר שיש חשש רבוי (בישול):

מטאכתי ישראל

אפי' אינו מכירו ושלכא בפניו: אסור עד עמו"ש מיד

מטאכתי נכרי

אינו מכירו ואפי' בפניו: מותר
מכירו: שלכא בפניו: לא ידע שפיראס' ל' עמו"ש מותר
(במקום צורך)
ידע שפיראס' ל' עמו"ש: אסור עד עמו"ש
בפניו: אסור עד עמו"ש מיד

שכר שבת

אסור עיטום שכר בשבילי יום פשבת גזירה אלא אחר בשבת

שכירות עיטום פשבת *וכן כל שכר שפוא באיחוד בשבילי יום פשבת
כולל רבית ושכירות האשתמאת עפי אספר פיאם*

גדבר פרשות: אסור (אג"מ. כולל עיתן אותו סכום מצדקה בעטום שם)
גדבר מצוה: שו"ע. אסור/ י"א בשו"ע. מותר (מ"ב. ואינו רואה ס" ברכה)

שכירות טשבת בהבטחה *כולל שכירות עפי פיום פלועז'*

אפי' לדבר פרשות: מותר